

OBSAH

Předmluva	11
1 Úvod do chirurgie (Vyhnanek)	13
1.1 Historie chirurgie	13
Vývoj chirurgie ve světě	13
Vývoj chirurgie u nás	14
Rozvoj specializovaných oborů	15
1.2 Vyšetřovací metody v chirurgii	16
Laboratorní vyšetření	16
Zobrazovací metody	16
Diagnostická excize, extirpace a biopsie	24
1.3 Léčba v chirurgii	24
Operační léčba v chirurgii	24
Konzervativní léčba v chirurgii	26
Kontrolní otázky	27
2 Antisepse a asepse (Vyhnanek)	28
2.1 Dezinfekce	28
Chemické dezinfekční prostředky	28
Vyšší stupeň dezinfekce	30
Dezinfekce operačního pole a rukou před operací	30
2.2 Sterilizace	31
Prostředky fyzikální sterilizace	31
Prostředky chemické sterilizace	34
Balení sterilizovaných předmětů	36
Kontrola sterility	38
2.3 Zásady antisepse a asepse při operaci	40
2.4 Nozokomíální infekce	40
Kontrolní otázky	42
3 První pomoc (Počta)	43
3.1 Postup při provádění první pomoci	43
3.2 Předlékařská a lékařská první pomoc	44
Záchranná služba	44

3.3	Výkony při poskytování první pomoci	45
	Zákázané výkony při poskytování první pomoci	45
3.4	Postup při poskytování první pomoci	46
3.5	Resuscitace	46
	Poruchy dýchání	47
	Poruchy krevního oběhu	52
3.6	První pomoc při ztrátě vědomí – bezvědomí	56
3.7	Závažná poranění	57
	Poranění elektrickým proudem a bleskem	57
	Popáleninový úraz	58
	Poškození chladem	59
	Poranění hlavy a mozku	60
	Poranění páteře a míchy	61
	Poranění hrudníku	62
	Poranění břicha	65
	Poranění pánve	66
	Poranění dlouhých kostí a kloubů	66
	Poranění tlakovou vlnou (blast syndrom)	67
	<i>Kontrolní otázky</i>	67
4	Popáleniny a omrzliny (Brož)	69
4.1	Účinek tepla na kůži	69
4.2	První pomoc u popálenin	70
	Zásady pro poskytování první pomoci popáleným	72
4.3	Popáleninový šok	72
4.4	Místní péče o popálené plochy	73
4.5	Elektrotrauma	76
4.6	Chemické trauma	76
4.7	Přehřátí a sluneční úpal	77
4.8	Omrzliny	77
	<i>Kontrolní otázky</i>	78
5	Obeecná traumatologie (Strnad)	79
5.1	Poranění měkkých struktur	79
	Poranění kůže a podkoží	79
	Poranění svalů	80
	Poranění šlach a vazů	80
	Poranění cév	81
	Poranění nervů	82
	Poranění vnitřních orgánů	82
	Syndrom zhmoždění (crush syndrom)	83
5.2	Poranění skeletu	84
	Poranění kostí	84

Poranění kloubů	92
Rehabilitace	93
5.3 Polytraumatismus	95
Povinnosti sestry při ošetřování polytraumát	95
Komplikace v traumatologii	96
<i>Kontrolní otázky</i>	97
6 Rekonstrukční mikrochirurgie (Tvrdek)	98
6.1 Replantace a revaskularizace	98
Indikace	98
6.2 Volné přenosy tkáňových celků	101
Indikace	101
<i>Kontrolní otázky</i>	105
7 Krevní transfuze v chirurgii (Vyhnanek)	106
7.1 Odběr a konzervace krve dárce	106
7.2 Krevní skupiny	107
7.3 Transfuzní přípravky	108
Krevní preparáty s buněčnými elementy	108
Deriváty a frakce krevní plazmy	109
7.4 Postup při provádění transfuze	110
Chyby při provádění transfuze	111
7.5 Potransfuzní reakce a komplikace	111
<i>Kontrolní otázky</i>	112
8 Znecitlivění (anestezie) (Počta)	113
8.1 Místní anestezie	114
Alergická a toxická reakce	114
Druhy místní anestezie	115
Druhy anestetik používaných pro místní anestezii	115
8.2 Celková anestezie	116
Druhy celkové anestezie	116
Druhy anestetik používaných k celkové anestezii	116
Anestetický přístroj	117
Provedení celkové anestezie u nemocného	120
<i>Kontrolní otázky</i>	120
9 Záněty (Vyhnanek)	122
9.1 Průběh zánětu	122
9.2 Aerobní infekce	124
Nespecifické záněty	124
Specifické záněty	125
9.3 Anaerobní infekce	126

Klostridiová plynatá sněť	126
Tetanus	127
Anaerobní gramnegativní infekce	128
9.4 Pseudomykotické a mykotické infekce (plísňové infekce)	128
Aktinomykóza	128
Kandidózy	129
9.5 Virové infekce	129
Vztekliná (lysa, rabies)	129
Ostatní virové infekce	130
9.6 Parazitární infekce	130
Protozoární infekce: amébiáza	130
Helmintózy: echinokoková nákaza	131
9.7 Léčba zánětu	131
Chirurgický výkon	131
Antimikrobiální léčba	132
Zásady ošetřování nemocného se zánětem	135
<i>Kontrolní otázky</i>	136
10 Nádory (Vyhnanek)	137
10.1 Rozdělení nádorů podle biologické aktivity	137
10.2 Příčiny nádorového bujení	138
10.3 Názvy nádorů	138
10.4 Klasifikace nádorů	139
10.5 Depistáž zhoubných nádorů	140
10.6 Diagnostika nádorů	140
10.7 Komplexní léčba nádorů	141
Chirurgická léčba nádorů	141
Konzervativní léčba nádorů	142
Zásady ošetřování nemocného s nádorem	145
<i>Kontrolní otázky</i>	145
11 Vyšetřovací metody v chirurgii (Vyhnanek)	146
11.1 Laboratorní vyšetření	146
11.2 Zobrazovací metody, instrumentální vyšetření, diagnostické chirurgické výkony	147
Metody a vyšetření používané u akutních nitrobřišních onemocnění	147
Metody a vyšetření používané u chronických nitrobřišních onemocnění	150
Diagnostické chirurgické výkony u nitrobřišních onemocnění	150
Metody a vyšetření používané u onemocnění hrudníku	151
Metody a vyšetření používané u onemocnění mozku a míchy	154
Metody a vyšetření používané u onemocnění cév	154
<i>Kontrolní otázky</i>	155

12 Operační blok (Vyhánek)	156
12.1 Zásady práce sestry na operačním sále	156
Instrumentace	158
12.2 Druhy operačních sálů	160
12.3 Zařízení operačního sálu	160
Přístrojové vybavení	160
Operační nástroje	167
Šicí materiály	172
Implantáty	175
Ostatní operační vybavení	175
12.4 Organizace práce na operačním sále – operační skupina	177
Kontrolní otázky	177
13 Předoperační a pooperační péče (Vyhánek)	179
13.1 Taktika a technika operace	179
13.2 Operační zátěž a její následky	180
13.3 Předoperační příprava nemocného	181
Celková předoperační příprava nemocného	181
Příprava nemocného před akutní operací	184
13.4 Pooperační péče	184
Povinnosti sestry v pooperační péči	186
Obecné zásady pooperační péče	186
Parenterální a enterální výživa	189
13.5 Význam jednotky intenzivní péče v chirurgii	192
Základní funkce intenzivní péče v chirurgii	194
Úloha sestry v intenzivní chirurgické péči	195
Kontrolní otázky	196
14 Pooperační komplikace (Vyhánek)	197
14.1 Časné pooperační poruchy dechu	198
Povinnosti sestry při časných pooperačních poruchách dechu	199
14.2 Časné pooperační selhání krevního oběhu (šok)	199
Povinnosti sestry při šoku	200
14.3 Pooperační bolest a nespavost	200
14.4 Plicní komplikace	201
Laryngotracheitida (zánět hrtanu a průdušnice)	201
Atelektáza	201
Aspirace žaludečního obsahu	201
Bronchopneumonie (zánět plic)	202
Plicní edém	202
Šoková plíce	202
Pneumotorax	204
14.5 Cévní komplikace (tromboembolické)	204

Zánět žil	204
Trombóza žil (flebotrombóza)	204
Embolie plícnice	205
Poruchy hemostázy (krvácivosti a krevní srážlivosti)	206
Diseminovaná intravaskulární koagulopatie (DIC)	206
14.6 Poruchy funkce zažívacího systému	207
Ochrnutí žaludku (žaludeční atonie)	207
Stresové eroze a vředy	207
Pooperační (paralytický) ileus	208
Pooperační zánět příušní žlázy	208
14.7 Urologické komplikace	208
Pooperační močová retence	208
Záněty močových cest	209
Porucha funkce ledvin	209
14.8 Ranné komplikace	209
Infekce v ráně	209
Krvácení z operační rány	210
Rozestup (dehiscence) operační rány	210
14.9 Kožní komplikace	210
Proleženiny (dekubity)	211
14.10 Monitorace nemocných	211
Kontrolní otázky	212
15 Rehabilitace v chirurgii (Vyhnanek)	213
15.1 Kineziterapie (pohybová léčba)	214
Kineziterapie v chirurgii	215
15.2 Péče o paraplegiky	216
15.3 Péče o nemocné po amputaci	216
15.4 Léčba prací	217
15.5 Fyzioterapie (fyzikální terapie)	217
Kontrolní otázky	220
Rejstřík	221